

Over mijn lijk?

Begraven worden is een recht... En die mooie boom dan?

Dat kan een probleem zijn: als de boom voldoet aan de eisen van het kapverbod, moet er namelijk voor kap een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Handel dat dan maar eens af binnen de termijn dat er begraven moet worden. De rechthebbende heeft echter het recht om te worden begraven in zijn eigen graf. Een fikse tegenstrijdigheid. Hoe handel je dan rechtmatig? Kappen onder de noemer van noodkap?

Dat is mijns inziens niet juist. De boom is namelijk niet een risico voor zijn omgeving, maar moet weg om het graf vrij te maken.

Beheersverordening begraafplaatsen

Ik herhaal maar weer eens een van mijn mantra's: kijk altijd eerst naar wat er geregeld is in de wet en/of in het contract. In dit geval: kijk eens in de gemeentelijke 'Beheersverordening begraafplaatsen (BG)' en naar regels die in andere regelingen staan. En natuurlijk in de Bomenverordening of de APV.

Vaak staat in de BG vermeld hoe grafbedekking eruit mag zien. In een 'Uitvoeringsbesluit grafbedekkingen en gedenktekens' kunnen bovendien nog regels staan over beplanting op graven. Daar kan in staan dat winterharde beplanting de oppervlakte van het graf niet te buiten mag gaan. Daar vallen bomen dus ook onder. Het is aan de eigenaar van de begraafplaats om te voorkomen dat dit toch gebeurt. Bomen kunnen met hun wortels bij buurgraven komen. Ook voor

de beworteling zal echter gelden dat deze niet buiten het graf mag komen. Tijdig ingrijpen is dus het devies. Aan de andere kant zijn juist oude bomen op begraafplaatsen een verrijking van de stedelijke omgeving. Bovendien loopt in de praktijk de beheerder achter de feiten aan. De bomen staan er vaak al.

Omgevingsvergunning

Wie moet voor kap de omgevingsvergunning aanvragen? De gemeente als eigenaar van de grond of de rechthebbende (indien nog in leven!) van het graf? In de meeste bomenverordeningen of APV's staat dat de eigenaar of de zakelijke gerechtigde de vergunning mag aanvragen. Nu de beschikkingsmacht bij de rechthebbende van het graf ligt, lijkt het logisch dat deze de omgevingsvergunning aanvraagt. De boom zelf is echter eigendom van de eigenaar van de ondergrond. Alle bomen op graven zijn in beginsel dus eigendom van de gemeente; dit op grond van 'natrekking'. De beschikkingsmacht ligt echter weer bij de rechthebbende. En dat scheidt verwarring.

Natrekking

De eigenaar van de ondergrond heeft het eigendom van alles wat aard- en nagelvast daaraan verbonden zit. Een boom valt daar ook onder. Een boom op een graf behoort echter tot de grafdekking en is mogelijk een gedenkteken. Weliswaar is de gemeente eigenaar van de boom

Tijdens een *in-company-workshop* stuitte ik op een zeer interessante vraag. Bomen op een graf; wat doe je daar nu mee? Want de eigenaar (rechthebbende) wil daar natuurlijk vroeg of later in. Ik neem aan liever later dan eerder.

Auteur: Mr. Kitty Goudzwaard

door natrekking, maar de rechthebbende heeft de rechten op het graf en dus op de grafdekking. De rechthebbende mag dus beslissen of hij de boom wil kappen. Als eigenaar van de grond is de gemeente echter wel (in beginsel) aansprakelijk indien de boom schade veroorzaakt. De gemeente heeft dus zelf ook een verantwoordelijkheid om schade aan graven of personen te voorkomen. Een rechthebbende is natuurlijk gebonden aan de BG, maar ook aan de nadere regels over grafdekking. Goede regels maken is dus wel een vereiste om problemen te voorkomen. Voor de handhaving van de BG maakt het niet uit of een boom geplant is of is komen aanwaaien.

Bomenverordening

Een goede en afgewogen bomenverordening is in geval van bomen op graven een rustig bezit. In een passende BVO kunnen namelijk groepen bomen van het kapverbod worden uitgezonderd. Maak in de BVO een uitzondering op bomen die grafdekking zijn. Laat deze bomen niet onder het kapverbod vallen. Dan kunnen zij blijven staan ter verrijking van de begraafplaats en toch gekapt worden zonder noodzaak tot omgevingsvergunning. De nadere regels en afspraken rondom de begraafplaats voorkomen vervolgens dat onduidelijkheid bestaat over wie wat doet en op welk moment.